

Avrupa Birliđi Tarım Politikası ve Türkiye

Prof.Dr.Emine OLHAN

Schengen Antlaşması (Bu arada)

- 14 Haziran 1985 tarihinde Almanya, Belçika, Fransa, Lüksemburg ve Hollanda tarafından imzalanan Schengen Antlaşması; *taraf ülkelerin ortak sınırlarında kişilere tüm vize ve gümrük işlemlerinin kaldırılması ve üçüncü ülke vatandaşlarına yönelik ortak vize ve gümrük işlemleri uygulanmasını öngörmüştür.*
- İtalya (1990), İspanya ve Portekiz (1991), Yunanistan (1992), Avusturya (1995), İsveç, Finlandiya ve Danimarka (1996) da anlaşmayı imzalayan ülkeler arasına katılmıştır. Birlik üyesi olmayan İzlanda ve Norveç'in de AB'nin serbest dolaşım alanına dahil edilmesi amacıyla, bu iki ülke ile 18 Mayıs 1999 tarihinde anlaşma yapılmıştır. 5 Haziran 2005 tarihinde de İsviçre, yapılan referandum sonucu Schengen Anlaşması'nı kabul etmiştir

Kişilerin serbest dolaşım bölgesi olarak AB

- Schengen işbirliğine katılan ülkelerin birbirleriyle paylaştıkları sınırlarda artık sınır kontrolü uygulamamaları anlamına gelmektedir. Bu sayede insanlar pasaport kontrolünden geçmeden bir Schengen ülkesinden diğerine serbestçe seyahat edebilmektedir.
- İç sınırların kaldırılması, Schengen ülkelerinin bölgede üst düzey güvenliğin sağlanabilmesi için işbirliğine gitmelerini gerektirmektedir. Bu işbirliğine ortak dış sınırların düzenlenmesi ve AB dışında, Schengen'e dahil olmayan komşularla işbirliği kurulması konularında ortak sorumluluk duygusuyla hareket edilmesi de dahildir. Schengen işbirliği dış sınırların kontrolünde ortak kriterler, Schengen Bölgesi'ne girişte ortak kurallar ve katılan ülkeler arasında ileri polis işbirliği getirmektedir.
- 26 Schengen ülkesi 27 AB ülkesinin 22'si ve dört AB üyesi olmayan ülkeden oluşmaktadır.

Schengen Ülkeleri

- Avusturya
Belçika
Çek Cumh.
Danimarka
Estonya
- Finlandiya
Fransa
Almanya
Yunanistan
Macaristan
- *İzlanda*
İtalya
Letonya
Liechtenstein
Litvanya
Lüksemburg
- Malta
Hollanda
Norveç
Polonya
Portekiz
- Slovakya
Slovenya
İspanya
İsveç
İsviçre

AET'nin Genişleme Giriřimleri

- Haziran 1959 Yunanistan başvurusu
- Temmuz 1959 Türkiye'nin başvurusu
- Ađustos 1961, İrlanda, İngiltere ve Danimarka'nın başvurusu
- Haziran 1962 Norveç'in başvurusu
- Fransa İngiltere'nin topluluk üyesi olmaya hazır olmadığını ileri sürer ve görüşmeler durur

AET'nin Genişleme Giriřimleri

- Mayıs 1967 İngiltere, İrlanda ve Danimarka'nın tekrar tam üyelik başvurusu
- Haziran 1970 İngiltere, İrlanda, Danimarka ve Norveç ile tam üyelik görüşmeleri başlar
- Ocak 1972 ilk genişleme için katılım anlaşmaları imzalanır
- Norveç'te halk oylamasından red çıkar
- *Ocak 1973 İngiltere, İrlanda ve Danimarka tam üyedir*
- Sonra Malta, Kıbrıs, Portekiz, İspanya vb başvurular devam eder
- 1992 İsviçre ve Norveç tam üyelik başvurusu ancak halk oylamasında red
- Sonrasında yeni üyeler ve üye sayısı 28 olur.

● Dört ülkedeki halk oylaması sonuçları

	% Yes	% No
Avusturya	66	34
Finlandiya	57	43
İsveç	52	48
Norveç*	48	52

*Norveç 2. kere halk oylamasıyla AB'ye katılmayı reddetmiştir.

AVRUPA BİRLİĞİNİN GENİŞLEMESİ

1 Ocak 1958 AET Kurulur (Altılılar)

Almanya, Fransa, İtalya, Hollanda, Belçika, Lüksemburg

1 Ocak 1973 İlk Genişleme (Dokuzlar)

İngiltere, Danimarka, İrlanda

1 Ocak 1981 İkinci Genişleme (Onlar) Yunanistan

1 Ocak 1986 Üçüncü Genişleme (Onikiler)

İspanya, Portekiz

1 Ocak 1995 Dördüncü Genişleme (Onbeşler)

İsveç, Finlandiya, Avusturya

1 Mayıs 2004 beşinci Genişleme (Yirmibeşler)

Kıbrıs, Malta, Macaristan, Polonya, Slovakya, Letonya, Estonya, Litvanya, Slovenya,
Çek Cumhuriyeti

2007 Altıncı genişleme (Yirmi yediler) Bulgaristan ve Romanya

2013 Sekizinci Genişleme (Yirmi sekiz) Hırvatistan

AB Üyesi Ülkeler

Üyelik Kriterleri

- 1 Ocak 1993'te Tek Pazar'ın oluşmasıyla birlikte, 12 üye ülke arasında malların, sermayenin, hizmetlerin ve insanların serbest dolaşımı tam anlamıyla sağlanmıştır.
- Haziran 1993'te ise AB Devlet ve Hükümet Başkanlarının AB'nin Merkez ve Doğu Avrupa Ülkeleri'ni (MDAÜ) kapsayacak şekilde genişlemesi yönünde karar aldıkları Kopenhag Zirvesi'nde, AB'ye üyelik kriterleri belirlenmiştir.
- "Kopenhag Kriterleri" olarak bilinen bu koşullar, AB üyelik başvurusu kabul edilen tüm aday ülkeler tarafından yerine getirilmesi gereken asgari koşulları ifade etmektedir.

Kopenhag Kriterleri

- **Siyasi kriterler:** AB Anlaşması'nın tam üyelikle ilgili maddesine eklenen demokrasinin güvence altına alındığı istikrarlı bir kurumsal yapı, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve azınlık haklarına saygı koşullarıdır.
- **Ekonomik kriterler:** İyi işleyen bir pazar ekonomisi ve AB içindeki piyasa güçlerine ve rekabet baskısına karşı koyabilme kapasitesidir.
- **Topluluk müktesebatının kabulü:** AB'nin mevzuatının üstlenilebilme kapasitesi